

Patientinformation
Artros i skulderleden

Ortho & Spine Center
Skåne

Artros i skulderleden

I analogi med kroppens övriga leder kan även axeln, eller skuldran, drabbas av artros med ledbroskdestruktion.

Axelleden har två äkta broskbeklädda leder vilka båda kan drabbas av artros men där behandlingen ser olika ut.

1. Den yttre nyckelbensleden kallas också för AC-leden (Bild 1).

Bild 1.

Denna led är ofta drabbad av artros (Bild 2) men behöver inte nödvändigtvis vara symptomgivande. AC-leden kan orsaka värk och smärta dels från leden som sådan och dels vara en del i ett s.k. subacromiellt smärtsyndrom - impingement syndrom.

Bild 2

Inledningsvis består behandlingen oftast av skulderspecifik träning med hjälp av smärtlindring och injektionsbehandling. Behandlingsresistenta fall kan emellertid behöva opereras där den smärtande yttre nyckelbensänden avlägsnas och oftast då med titthålskirurgi.

2. Leden mellan överarmsbenets ledkula och ledskålen på skulderbladet kallas GH-leden (glenohumeralleden) (Bild 3) och är den egentliga axelleden i vardagligt tal.

Bild 3.

Artros i denna led är ovanligare än i AC-leden och diagnosen bekräftas med röntgen (Bild 4) eller annan radiologi. Patienten beskriver oftast tilltagande värk och smärta parallellt med att rörligheten succesivt försämras, en symtombild som ibland förväxlas med frusen axel.

Bild 4.

Fysioterapi och adekvat smärtbehandling, inkl kortison injektioner, prövas oftast inledningsvis och ibland med bra resultat. Uttalad artros med behandlingsresistent smärtproblematik kräver protesoperation. Vid denna operation ersätter man den ursprungliga axelleden med en ny ledkula och en ny ledska (Bild 5).

Bild 5.

Ortho & Spine Center
Skåne

Det finns flera olika typer av artros där primär artros är vanligast och uppstår utan specifik yttre orsak och betraktas då mer som en åldersrelaterad kronisk leddestruktion. Sekundär artros innebär, som namnet antyder, att någon annan yttre omständighet, tex ett genomgången trauma, orsakat tillståndet. Ett specialfall av sekundär artros är s.k. rotatorcuff artropati (Bild 6).

Bild 6.

Här är grundorsaken en omfattande mjukdelsskada i axeln som inte gått att reparera och som med tiden leder till att ledbrösket bryts ned. Även här kan ledyteersättande kirurgi tillgripas men då i form av en specialprotes, s.k. omvänd protes (Bild 7).

Resultaten efter protesoperationer i axelleden är mkt goda och alla axelprotesoperationer i Sverige registreras följs i ett nationellt kvalitetsregister. (www.ssas.se)

Bild 7.